

матиме юридичну силу та доказовість.

Залежно від характеру операції та технології обробки даних до первинних документів можуть бути включені такі додаткові реквізити, як:

- ідентифікаційний код підприємства з Державного реєстру (код ЄДРПОУ);
- номер документа;
- підстави для здійснення операцій;
- дані про документ, що посвідчує особу-одержувача тощо.

Згідно з п. 2.5 Положення № 88 електронний підпис як один із обов'язкових реквізитів первинного документа в електронній формі накладається на нього відповідно до законодавства про електронні документи та електронний документообіг. Без електронного підпису, електронний документ не може бути підставою для його обліку. Крім того, він не матиме юридичної сили. Саме так зазначено в ст. 1 Закону № 851.

Звертаємо увагу на те, що порядок надання працівникам права застосування ЕЦП, ведення обліку, зберігання та знищення їх особистих ключів необхідно регламентувати наказом керівника підприємства.

Література:

1. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.99р. № 996-XIV. 2. Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку від 24.05.95р. №88. 3. Закон України від 22.05.03 № 851-IV «Про електронні документи та електронний документообіг».

УДК 657

Кірданов М. Г.

к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку підприємницької діяльності,
ДВНЗ «Київський національний економічний університет
ім. Вадима Гетьмана»

РЕАЛІЗАЦІЯ КОМПЕТЕНТІСНОГО ПІДХОДУ У ВИКЛАДАННІ ДИСЦИПЛІНИ «БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК (ЗАГАЛЬНА ТЕОРІЯ)»

Метою Закону України «Про вищу освіту» є забезпечення конкурентоспроможності вітчизняної системи вищої освіти в умовах відкритості і доступності для українських абітурієнтів ринку освітніх послуг європейських країн, насамперед країн східної Європи.

Закон визначив, що основний напрям реформування вітчизняної системи вищої освіти в контексті підвищення її конкурентоспроможності є надання ВНЗ фінансової і академічної автономії. Однією із найважливіших складових академічної автономії є змога ВНЗ самостійно формувати навчальні плани та програми дисциплін [2, 3].

Критерієм відповідності навчальних (робочих) програм задачам забезпечення належного рівня якості і конкурентоздатності вітчизняної вищої освіти має бути компетентнісний підхід.

Компетентнісний підхід ставить наголос не на змісті, а на результатах навчання і

втілюється у компетенціях, які є здатністю фахово і зацікавлено виконувати професійні обов'язки.

Компетенція є єдністю трьох складових:

1. Знання і сутнісне розуміння об'єкта діяльності.
2. Вміння дієво і оптимально застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях.
3. Особистісні якості (переконання, установка на самореалізацію, ціннісні орієнтації) [1].

Отже, компетентнісний підхід має забезпечити набуття знань, умінь, особистісних якостей і мотивацій, які сформують висококласного фахівця, гарантуватимуть затребуваність потенціалу особистості, створять підґрунтя для самореалізації людини.

Які навчально-методичні підходи сприятимуть реалізації компетентнісного підходу у викладанні теоретичних і методичних основ бухгалтерського (фінансового) обліку?

1. Оскільки назва дисципліни має точно відображати її змістовно-логічний зв'язок із пов'язаними дисциплінами, то доцільною є заміна назви «Бухгалтерський облік (загальна теорія)» на «Основи бухгалтерського (фінансового) обліку».

2. Програма дисципліни «Бухгалтерський облік (загальна теорія)» має містити, враховуючи законодавчо визначене скорочення аудиторних занять і збільшення годин самостійної роботи, лише теми, які є її «сутнісним ядром» [2]. Такими темами доцільно визначити:

1. Теоретичні основи бухгалтерського (фінансового) обліку:

1.1. Понятійна основа бухгалтерського (фінансового) обліку: визначення та сутність бухгалтерського (фінансового) обліку, його цілі, якісні характеристики облікової інформації.

1.2. Предмет і об'єкти бухгалтерського (фінансового) обліку (активи, пасиви, господарські процеси), метод бухгалтерського (фінансового) обліку.

2. Методичні і технічні основи бухгалтерського (фінансового) обліку:

2.1. Сутність та призначення бухгалтерського балансу.

2.2. Бухгалтерські рахунки та подвійний запис.

2.3. Сутність і значення документування та інвентаризації в бухгалтерському (фінансовому) обліку.

2.4. Оцінювання і калькулювання в бухгалтерському (фінансовому) обліку.

2.5. Облікова реєстрація, форми бухгалтерського обліку.

3. Основи обліку господарської діяльності:

3.1. Методика обліку основних господарських процесів.

3.2. Сутність, призначення, склад фінансової звітності, принципи бухгалтерського (фінансового) обліку і фінансової звітності.

4. Організаційні основи бухгалтерського (фінансового) обліку:

4.1. Регулювання бухгалтерського (фінансового) обліку, облікова політика підприємства, організація бухгалтерського (фінансового) обліку на підприємстві.

5. Навчальні завдання до тем повинні бути аналітичного, за можливості, проблемного характеру. Студенти мають виконувати завдання самостійно; викладач

пояснює лише алгоритм роботи. Навчальні завдання бажано складати за варіантами для роботи студентів малими групами або індивідуально.

6. Контроль засвоєння навчального матеріалу здійснювати через письмові контрольні роботи тестового або розрахункового (аналітичного) характеру. Усне опитування проводити під час захисту навчальних завдань для з'ясування розуміння студентом сутності теми, рівня системності у засвоєнні матеріалу.

7. Заохочувати студентів самостійно підбирати проблемні практичні ситуації для їх використання як навчальних завдань.

8. Надавати студентам можливість розробки і розв'язання індивідуального аналітичного завдання з наступною презентацією і захистом результатів.

Література:

1. Вахтина Е.А., Артюхина А.И. Студентоцентрический аспект реализации компетнтностного подхода в ВУЗе / Е.А. Вахтина, А.И. Артюхина // Известия Волгоград. ГТУ. – 2012. - № 9, том 11. – С. 31-32.

2. Клочек Г. Наука освіти / Г. Клочек // Дзеркало тижня. – 2015. - № 44-45. – С. 12.

3. Ковалів І. Вища арифметика / І. Ковалів // Урядовий кур'єр. – 2016. - № 53. – С. 4.

УДК: 675

Коба О. В.

к.т.н., доцент кафедри обліку і аудиту,
Полтавський національний технічний університет ім. Юрія Кондратюка

Миронова Ю. Ю.

к.е.н., старший викладач кафедри обліку і аудиту,
Полтавський національний технічний університет ім. Юрія Кондратюка

КЛАСИФІКАЦІЯ ВИТРАТ ПІДПРИЄМСТВА ДЛЯ ЦІЛЕЙ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ ТА АНАЛІЗУ

Для створення впорядкованої структури витрат підприємства необхідна їх економічно обґрунтована класифікація за окремими ознаками. Обрані класифікаційні ознаки мають забезпечувати комплексне вивчення та групування витрат у потрібному розрізі. Кожна ознака характеризує витрати з певного боку: чим більше виділяється ознак класифікації, тим вища ступінь пізнання об'єктів.

Дослідження поглядів на класифікацію витрат, які висвітлюються у сучасній економічній літературі дозволяє зробити висновок про відсутність єдиного підходу до її проведення.

Так, В. В. Сопко [1, с. 233] визначає 10 напрямів економіко-правового та планово-облікового групування витрат підприємства. Ф. Ф. Бутинець [2, с. 145], С. Ф. Голов, В. І. Єфіменко [3, с. 245] і Є. В. Мних [4, с. 122] виділяють 3 напрями класифікації. На думку В. Ф. Палія [5, с. 12], класифікувати витрати підприємства варто за 11 напрямками.